

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine VODICE**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorka
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalac

Ljubljana, februar 2008

Tržaška 4, p.p. 398, SI-1001 Ljubljana Registracija: 1/32177/03, Matična številka: 1423215002
telefon: +386 (0)1 241 07 00, telefaks: +386 (0)1 425 61 12 Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
e-pošta: tajnistvo.oeljubljana@zvks.si Registrska številka: 5525255195, Davčna številka: 45991413

<http://www.zvks.si>

Žiro račun: 50100-609-000-0010719

Vsebina

1	<u>UVOD.....</u>	<u>3</u>
2	<u>PRAVNE OSNOVE.....</u>	<u>4</u>
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	<u>SPLOŠNA IZHODIŠČA.....</u>	<u>6</u>
4	<u>SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI</u>	<u>7</u>
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	8
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	9
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	10
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	11
5	<u>SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE</u>	<u>12</u>

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/99, v nadaljevanju: ZVKD) mora pripravljalec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju: ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna služba.

Za območje občine Vodice so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene **Strokovne zasnove s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Vodice (Ljubljana, januar, 2003).**

Strokovne zasnove so pripravljene v določenem trenutku in vključujejo enote dediščine, ki je v tistem času evidentirana kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi, ...) se morajo spreminjati, dopolnjevati, ažurirati tudi strokovne zasnove. Navedeno je pomembno zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovnimi zasnovami varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Vodice izdelane strokovne zasnove že leta 2003, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Vodice.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (ZUJIK, Ur.l. RS, št. 96/02))
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS št 33/07 s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Domačije Lokarje 28 za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 66/2001)

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi zgodovinskih spomenikov na območju občine Ljubljana Šiška; Ur.list SRS (8.12.1983) št.38, str.2239-2244 (št.predpisa 1534):
 - spominska plošča padlim članom družine Kristan v Selu pri Vodicach,
 - spomenik na kraju preboja Gorenjskega odreda v Vesci,
 - spomenik padlim v NOV v Utiku,
 - skupni grob padlih v NOV na pokopališču v Vodicach,
 - spomenik žrtvam I.svetovne vojne na pokopališču v Vodicach,
 - spomenik padlim v NOV v Zapogah,
 - spomenik padlim v NOV v Skaručni,
 - spomenik padlima borcema v Skaručni.

- Odlok o razglasitvi 14 objektov za etnološki spomenik; Ur.list SRS (18.10.1985) št 34, str.1795-1797 (št.predpisa 1442) – na območju občine Vodice se nahajajo naslednji:
 - Vodice 60, (Lokarje 28)
 - Vodice 85, (Vodiška cesta 59)
 - Zapoge 20.

- Odlok o razglasitvi 32 objektov za kulturne in zgodovinske spomenike v občini Ljubljana Šiška; Ur.list SRS (26.1.1990) št.3, str.262-265 (št.predpisa 205) - na območju občine Vodice se nahajajo naslednji:
 - cerkev sv. Nikolaja v Zapogah,
 - cerkev sv. Marjete v Vodicach,
 - cerkev sv. Štefana v Utiku,
 - cerkev sv. Lucije v Skaručni,
 - cerkev Device Marije v Šinkovem turnu,
 - cerkev sv. Tilda v Repnjah,
 - samostan šolskih sester sv. Frančiška v Repnjah s kapelo Srca Jezusovega.

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnov (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnov z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnov drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
15152	Breg pri Komendi - Villa rustica pri Vodica	1	2		arheološka dediščina
19576	Bukovica pri Vodica - Spominska plošča Francu Marnu-Sreču	5	2		memorialna dediščina
19577	Bukovica pri Vodica - Spominska plošča Francu Sešku	5	2		memorialna dediščina
19575	Bukovica pri Vodica - Spominska plošča padlima partizanoma	5	2		memorialna dediščina
16970	Bukovica pri Vodica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
16971	Polje pri Vodica - Antično grobišče	1	2		arheološka dediščina
14927	Polje pri Vodica - Hiša Polje 27	2	2		stavbna dediščina
16968	Polje pri Vodica - Vas	7	2		naselbinska dediščina
18800	Povodje - Arheološko območje Groblje	1	2		arheološka dediščina
19568	Povodje - Doprsni kip Ivana Franketa	5	2		memorialna dediščina
19566	Povodje - Spominska plošča aktivistoma OF	5	2		memorialna dediščina
19567	Povodje - Spominska plošča Mateju Hubadu	5	2		memorialna dediščina
5904	Rašica - Arheološko območje Gobnik nad Rašico	1	1		arheološka dediščina
2676	Repnje - Cerkev sv. Tilna	3	1	valor	stavbna dediščina
19331	Repnje - Grad Reittlstein	1	2		arheološka dediščina
19332	Repnje - Gradišče sv. Tilen	1	2		arheološka dediščina
14929	Repnje - Hiša Repnje 34	2	2		stavbna dediščina
14928	Repnje - Hiša Repnje 43	2	2		stavbna dediščina
5909	Repnje - Samostan šolskih sester sv. Frančiška s kapelo	4	1		stavbna dediščina
19571	Repnje - Spominsko znamenje talcema	5	2		memorialna dediščina
9238	Repnje - Tabor	2	2	valor	stavbna dediščina
19329	Repnje - Vas	7	2		naselbinska dediščina
19228	Selo pri Vodica - Gradišče	1	2		arheološka dediščina
5665	Selo pri Vodica - Spominsko znamenje družini Kristan	5	1		memorialna dediščina
19573	Selo pri Vodica - Spominsko znamenje Dušanu Otoničarju-Samu	5	2		memorialna dediščina
19574	Selo pri Vodica - Spominsko znamenje padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
2673	Skaručna - Cerkev sv. Lucije	3	1		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
14935	Skaručna - Domačija Skaručna 31	2	2		stavbna dediščina
19333	Skaručna - Gradišče sv. Lucija	1	2		arheološka dediščina
21365	Skaručna - Hiša Skaručna 19	2	2		stavbna dediščina
14936	Skaručna - Hiša Skaručna 32	2	2		stavbna dediščina
14877	Skaručna - Kužno znamenje	3	2		stavbna dediščina
5704	Skaručna - Spomenik padlim borcem NOB	5	1		memorialna dediščina
19582	Skaručna - Spominska plošča delavskim demonstracijam	5	2		memorialna dediščina
19581	Skaručna - Spominska plošča žrtvam NOB	5	2		memorialna dediščina
5705	Skaručna - Spominsko znamenje padlima borcema NOB	5	1		memorialna dediščina
16969	Skaručna - Vas	7	2		naselbinska dediščina
2674	Šinkov Turn - Cerkev Matere božje	3	1		stavbna dediščina
9230	Šinkov Turn - Ruševine gradu Šinkov turn	1	2		arheološka dediščina
19570	Šinkov Turn - Spominska plošča Rafaelu Zamnu	5	2		memorialna dediščina
2675	Utik - Cerkev sv. Štefana	3	1		stavbna dediščina
19334	Utik - Gradišče Drnovec	1	2		arheološka dediščina
5667	Utik - Spomenik padlim članom Društva kmečkih fantov in deklet	5	1		memorialna dediščina
19569	Utik - Spominska plošča trem talcem	5	2		memorialna dediščina
19327	Utik - Vas	7	2		naselbinska dediščina
21366	Vesca - Gospodarsko poslopje pri hiši Vesca 3	2	2		stavbna dediščina
21367	Vesca - Hlev pri hiši Vesca 15	2	2		stavbna dediščina
14937	Vesca - Kašča pri hiši Vesca 3	2	2		stavbna dediščina
5666	Vesca - Spomenik preboju Gorenjskega odreda	5	1		memorialna dediščina
14938	Vesca - Sušilnica pri hiši Vesca 4	2	2		stavbna dediščina
22698	Vodice pri Ljubljani - Ambient cerkve sv. Marjete	4	2		stavbna dediščina
19330	Vodice pri Ljubljani - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2672	Vodice pri Ljubljani - Cerkev sv. Marjete	3	1		stavbna dediščina
412	Vodice pri Ljubljani - Domačija Lokarje 28	2	1	SDP	stavbna dediščina
832	Vodice pri Ljubljani - Domačija Vodiška 59	2	1		stavbna dediščina
14940	Vodice pri Ljubljani - Hiša Kopitarjev trg 2	2	2		stavbna dediščina
14941	Vodice pri Ljubljani - Hiša Lokarje 2	2	2		stavbna dediščina
14942	Vodice pri Ljubljani - Hiša Pustnice 49	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
14943	Vodice pri Ljubljani - Hiša Škofjeloška 9	2	2		stavbna dediščina
14879	Vodice pri Ljubljani - Pokopališka kapela	3	2		stavbna dediščina
5702	Vodice pri Ljubljani - Skupni grob padlih v NOB na pokopališču	5	1		memorialna dediščina
8781	Vodice pri Ljubljani - Spomenik padlim med prvo svetovno vojno	5	1		memorialna dediščina
19578	Vodice pri Ljubljani - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
19772	Vodice pri Ljubljani - Spominska plošča Prešernovemu očetu	5	2		memorialna dediščina
19579	Vodice pri Ljubljani - Spominska plošča Viktorju Heinu	5	2		memorialna dediščina
14944	Vodice pri Ljubljani - Šola Škofjeloška 7	2	2		stavbna dediščina
14939	Vodice pri Ljubljani - Vila Kamniška 2	2	2		stavbna dediščina
19335	Zapoge - Arheološko območje Na Gmajnah	1	2		arheološka dediščina
2703	Zapoge - Cerkev sv. Nikolaja	3	1		stavbna dediščina
5746	Zapoge - Hiša Zapoge 20	2	1		stavbna dediščina
5703	Zapoge - Spomenik padlim borcem NOB	5	1		memorialna dediščina
18574	Zapoge - Spominska plošča padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
19328	Zapoge - Vas	7	2		naselbinska dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.